

Amt für Landwirtschaft und Geoinformation
Uffizi d'agricoltura e da geoinformaziun
Ufficio per l'agricoltura e la geoinformazione

7001 Cuira, Grabenstrasse 8

telefon 081 257 24 32

fax 081 257 20 17

e-mail: info@alg.gr.ch

www.alg.gr.ch

Directivas tar il cataster da conducts en il chantun Grischun (DCatCGR)

Versiun 2.0 dals 28 da mars 2014

per la consultaziun

Cuntegn

1	Introducziun	4
1.1	En general	4
1.2	Basas legalas	4
1.3	Basas tecnicas.....	4
2	Norma SIA 405 e pretensiuns envers il chantun Grischun.....	5
2.1	Norma SIA 405 (ediziun 2012)	5
2.2	Pretensiuns pli grondas u pli pitschnas dal chantun Grischun.....	6
3	Cumpetenzas ed organisaziun.....	7
3.1	Cumpetenzas.....	7
3.1.1	UAG	7
3.1.2	Proprietaris da las ovras.....	7
3.1.3	Vischnanca e post d'administraziun da datas	7
3.2	Organisaziun.....	7
3.2.1	Elecziun dal post d'administraziun da datas	7
3.2.2	Introducziun dal cataster da conducts.....	8
3.2.3	Endrizzar il cataster da conducts	8
3.2.4	Controlla da l'introducziun dal cataster da conducts	8
3.2.5	Perimeter geografic ed extensiun da las datas	8
4	Chadaina da process dal cataster da conducts	8
5	Princips da la registraziun da datas.....	10
5.1	Qualidad da las datas	10
5.2	Attatgs da chasas (conducts d'attatg)	10
6	Furma dal cataster da conducts	11
6.1	Catalog d'objects	11
6.1.1	Connex cun la norma SIA 405	11
6.1.2	Convenziuns.....	11
6.2	Model da geodatas	12
6.2.1	Connex cun la norma SIA 405	12
6.2.2	Model SIA405_LKMap	12
6.3	Model da preschentazion	12
6.3.1	Connex cun la norma SIA 405	12
6.3.2	Realisaziun grafica	12
6.4	Structura da layer DXF	14
6.4.1	Connex cun la norma SIA 405	14
6.4.2	Criteris per la structura da layer DXF	14
6.4.3	Consegna da datas DXF	14
6.4.4	Tabella cun la structura da layer DXF	15
7	Management da qualidad.....	16
7.1	Princips	16
7.2	Instruments per controllar la qualidad	16
7.3	Descripziun da las controllas da qualidad	16
7.3.1	Qualidad tar ils proprietaris da las ovras e tar il PAD.....	16
7.3.2	Qualidad da las datas	16
7.3.3	Qualidad da l'emprima registraziun ed introducziun dal cataster da conducts	17
8	Utilisaziun da las datas e consegna da las datas	17
8.1	Dretg d'access	17
8.2	Infurmaziuns	17
8.3	Documents accumpagnants	18
8.4	Extensiun maximala da las datas	18
8.5	Geoservetschs	18

8.5.1 Servetsch da preschentaziun	18
8.6 Taxas	18
9 Scursanidas e noziuns	19

Agiunta A Circulaziun da datas davent dal proprietari da l'ovra al PAD resp. al UAG

Agiunta B Circulaziun da datas davent dal PAD al UAG

Agiunta C Circulaziun da datas davent dal UAG al PAD

Las agiuntas A–C vegnan publitgadas pli tard dal UAG.

1 Introducziun

1.1 En general

Tenor l'art. 39 da la lescha chantunala da geoinfurmaziun (LCGeo) èn las vischnancas cumpetentas per endrizzar e manar il cataster da conducts tenor las prescripcions tecnicas da la regenza. Las disposiziuns detagliadas tar il cataster da conducts sa chattan d'ina vart en l'ordinaziun davart il cataster da conducts (OCatC) dals .... Da l'autra vart èn ellas cuntegnidas en questas directivas tar il cataster da conducts en il chantun Grischun (DCatCGR) ch'èn vegnidas relaschadas da l'uffizi d'agricultura e da geoinfurmaziun (UAG) sin basa da l'art. 3 al. 2 OCatC.

En l'avegnir na duai il cataster da conducts betg pli esser in'ovra da plans independenta che sa basa sin CAD, mabain vegnir producida directamain or da las geodatas dals proprietarias da las ovras. Ils sistems da software che vegnan duvrads ston esser en cas da pudair exportar ed importar las geodatas en il model da geodatas ed en il format pretendì.

I vegn differenzià cleramain tranter las infurmaziuns davart las ovras d'ina vart ed il cataster da conducts da l'autra vart. Il cataster da conducts è numnadomain ina quantitat parziala da las infurmaziuns davart las ovras. Il cataster da conducts preschenta per gronda part mo il territori ch'è occupà tras ils differents mediums. Infurmaziuns specificas e detagliadas davart ils singuls mediums èn percuter cuntegnidas en las infurmaziuns davart las ovras dals proprietaris respectivs e ston vegnir dumandadas tar questi proprietaris.

La nova norma SIA 405 (ediziun 2012) n'è betg mo la basa per far ina standardisaziun, mabain er per endrizzar ed administrar il cataster da conducts en il chantun Grischun.

En cumplettaziun da questa norma SIA 405 e dals feglis d'infurmaziun vegnan determinadas intginas specificaziuns per il chantun Grischun en connex cun la cunfinaziun tranter las infurmaziuns davart las ovras ed il cataster da conducts. La structura da datas per il cataster da conducts (model da geodatas) sco er il model da preschentaziun correspundan dentant cumplainamain a la norma SIA 405 (ediziun 2012) resp. al fegl d'infurmaziun 2015.

Las directivas qua avant maun reglan mo il cataster da conducts e las interfatschas tranter las infurmaziuns davart las ovras ed il cataster da conducts. Ellas na cuntegnan naginas disposiziuns davart la registrazion, il management e la garanzia da qualitat da las infurmaziuns davart las ovras.

1.2 Basas legales

LGeo	lescha federala davart la geoinfurmaziun (CS 510.62)
OGeo	ordinaziun federala davart la geoinfurmaziun (CS 510.620)
LCGeo	lescha chantunala da geoinfurmaziun (DG 217.300)
OCatC	ordinaziun chantunala davart il cataster da conducts, sboz
OCMU	ordinaziun davart la mesiraziun uffiziala en il Grischun (DG 217.320)
OTLCGeo	ordinaziun da taxas tar la lescha chantunala da geoinfurmaziun (DG 217.330)

1.3 Basas tecnicas

SIA 405 (2012)	norma SIA 405 "Geodatas davart stabiliments da provediment e da dismessa" inclusiv feglis d'infurmaziun appartegnents 2015 (catalogs d'objects), 2016 (models da geodatas), 2045 (servetschs d'internet) (versiun 2012)
SIA 205 (2003)	norma SIA 205 "Metter conducts sut terra – coordinaziun territoriala e basas tecnicas" (versiun 2003)

recumandaziuns da las federaziuns da branscha	directivas e recumandaziuns respectivas da las federaziuns da branscha VSA, AES, SSIGA e.u.v.
---	---

2 Norma SIA 405 e pretensiuns envers il chantun Grischun

2.1 Norma SIA 405 (ediziun 2012)

La norma revedida SIA 405 "Geodatas davart stabiliments da provediment e da dismessa" ed ils feglis d'infurmaziun 2015, 2016 e 2045 descrivan da nov la structura unitara ed il cuntegn da las datas per pudair preschentar il cataster da conducts. Il model da geodatas LKMap pusibilitescha a las ovras da barattar en moda facila ed unitara las datas cun las infurmaziuns davart il cataster da conducts. Intgins puncts da la norma figureschan en la suandanta tabella:

Intent	<p>La norma SIA 405 regla la registrazioni, l'administratiun, la publicaziun ed il barat da las infurmaziuns davart las ovras e da las datas dal cataster dals conducts da provediment e da dismessa sur e sut terra.</p> <p>Ella permetta d'endrizzar in cataster da conducts intermedial sin basa da las infurmaziuns davart las ovras.</p>
Definiziuns/noziuns	La norma SIA 405 cuntegna definiziuns ed explicaziuns davart las noziuns impurtantas sco er in glossari cun expressiuns tecnicas impurtantas e cun scursanidas.
Catalogs d'objects, models da geodatas e da preschentaziun (feglis d'infurmaziun 2015 e 2016)	<p>La norma SIA 405 definescha ils models specifics (catalog d'objects e model da geodatas) per las infurmaziuns davart las ovras dals mediums gas, aua, aua persa e chalur a distanza. Ils models specifics per l'electricitat, per la communicaziun e per auters mediums n'en betg cumpigliads da questa norma e vegnan definids en las publicaziuns da las branschas respectivas.</p> <p>Il nov model da geodatas LKMap descriva l'extract (subquantitatad) dals models specifics da tut ils mediums per la preschentaziun dal cataster da conducts. Determinads vegnan il format da barat e las datas che ston en mintga cas vegnir barattadas.</p> <p>Ils models vegnan definids graficamain cun diagrams UML ed èn descrits en INTERLIS 2 independentamain d'in sistem (nagins models proprietars dependents d'in producent).</p>
Preschentaziun sin ils plans ed al monitur	Il catalog da preschentaziun (fegl d'infurmaziun 2015) regla la preschentaziun grafica da simbols, signaturas da lingias, emplenidas da surfatschas e texts per las differentas scalas.
Datas geometricas	Las datas geometricas vegnan registradas sco datas vectoriales (puncts, lingias, artgs, surfatschas).
Datas specificas	Las datas specificas u ils attributs cuntegnan las qualitads tematicas dals objects.

Coordinata planimetrica e valur d'autezza	<p>Situaziun (2 D): surfatscha occupada tras objects da conducts (trassé)</p> <p>Autezza (2.5 D): L'autezza sur mar e la grondezza da l'object permettan ina illustraziun en 2.5 D.</p> <p>Las infurmaziuns davart l'autezza (fegl d'infurmaziun 2015, chapitel 3.2) ston vegnir registradas obligatoricamain per objects novs u midads.</p> <p>Perquai che la lavur ch'i duvrass per registrar posteriuramain e sistematicamain las infurmaziuns davart l'autezza d'objects existents fiss memia gronda en cumparegliazion cun il niz ch'è actualmain visibel, vegn l'infurmaziun davart l'autezza manada mo sco opziun.</p>
Qualidad da las datas	Las caracteristicas da qualidad, sco per exemplu la cumplettadad, l'actualidad, la consistenza e l'exactedad, vegnan documentadas en las metadatas.
Exactedad da la mesiraziun dals objects novs	<p>Exactedad da la situaziun e da l'autezza: sbagl mesaun $\sigma = \pm 10$ cm Toleranza: $3\sigma \leq 30$ cm</p> <p>Excepziun: Autezza dal medium aua persa: $\sigma = \pm 6$ cm, toleranza: $3\sigma \leq 18$ cm</p>
Barat e consegna da datas	<p>Las datas dal cataster da conducts tenor LKMap vegnan consegnadas – confurm al fegl d'infurmaziun 2016 – en INTERLIS 2 (XTF), en INTERLIS 1 (ITF) u en il format da transfer GEO405/DXF.</p> <p>Cumpareglià cun il barat da datas en INTERLIS è il barat da datas cun DXF collià cun ina perdita d'infurmaziuns. DXF vegn da princip duvrà mo per consegnar las datas. In protocol dal barat da datas infurmescha il retschavider davart las geodatas consegnadas.</p>
Management da qualidad	<p>Las pretensiuns da qualidad envers ils impressaris ed envers ils administraturs da geodatas davart conducts da provediment e da dismessa èn definidas e duessan vegnir regladas en il rom d'ina cunvegna da prestaziun.</p> <p>Ellas sa drizzan tenor la norma SIA 405, chapitel A6.3</p> <p>La segirada da las datas sa drizza tenor la norma SN 612 010.</p>

2.2 Pretensiuns pli grondas u pli pitschnas dal chantun Grischun

Cun resalva da la OCatC e da las directivas qua avant maun observa il chantun Grischun da princip la norma SIA 405 e ses fegls d'infurmaziun.

Excepziuns essenzialas èn:

Datas geometricas	<p>Pretensiun pli pitschna</p> <p>En divergenza da la norma SIA 405 (fegl d'infurmaziun 2015, chapitel 2.2.3) vegnan ils conducts en il chantun Grischun <i>adina surdads sco lingias</i> tenor LKMap, independentamain da lur extensiun.</p> <p>Remartga: Ovras spezialas pon vegnir surdadas sco surfatscha u sco punct (tenor il fegl d'infurmaziun 2015).</p>
-------------------	--

Actualisaziun da las datas	Pretensiun pli pitschna En divergenza da la norma SIA 405 (chapitel 4.1.2.3 "Actualisaziun da las datas") na ston las geodatas da l'ovra actualisadas <i>betg vegnir furnidas cuntruadament, mabain almain mintga mez onn.</i>
Geoservetschs	Pretensiun pli pitschna Las persunas autorisadas duain <i>sche pussaivel</i> utiliar las datas sur geoservetschs che sa basan sin l'internet. Quests servetschs faciliteschan l'integrazion da las datas en ils differents sistems. Ils servetschs da tschertga, da preschentazion e da download èn descrits en il fegl d'infurmazion 2045.
Barat da datas	Las datas vegnan barattadas en il format da transfer INTERLIS 2 (vesair chapitel 5.1).

3 Cumpetenzas ed organisaziun

3.1 Cumpetenzas

Las cumpetenzas èn regladas en ils art. 39 e 40 LCGeo sco er en il chapitel II OCatC (art. 3–6).

3.1.1 UAG

Il UAG ha l'incumbensa da surveglier il cataster da conducts, da relaschar directivas e d'endrizzar ina garanzia da qualitat automatisada.

3.1.2 Proprietaris da las ovras

Ils proprietaris da las ovras fixeschan da princip il cuntegn ed il grad da specificaziun da las infurmaziuns davart las ovras (InfoO). Perquai ch'ina subquantitat da las InfoO vegn surigliada en il cataster da conducts, ston ils proprietaris da las ovras organizar la retschertga, l'actualisaziun e l'administraziun da las datas uschia, ch'els pon observar las pretensiuns tenor l'ordinaziun davart il cataster da conducts e tenor sias directivas.

Ils proprietaris da las ovras èn obligads da furnir al cataster da conducts las datas necessarias davart lur mediums. Proprietaris d'ovras pon esser persunas privatas, corporaziuns u instituts da dretg public (en spezial la confederaziun svizra, il chantun Grischun u ina vischnanca).

3.1.3 Vischnanca e post d'administraziun da datas

La vischnanca determinescha in post d'administraziun da datas (PAD) per l'administraziun e l'actualisaziun da las geodatas da basa dal cataster da conducts.

Per regla vegn questa incumbensa surdada ad in impressari cumprovà che dispona dal know-how e da l'infrastructura tecnica ch'i dovrà per quest intent (biro da geometers, da planisaziun, d'inschigneria e.u.v.).

I vegn recumandà da far in contract en scrit tranter la vischnanca ed il PAD.

Bleras vischnancas han già atgnas infurmaziuns davart las ovras ch'ellas laschan administrar d'in u da plirs biros d'inschigneria spezialisads. Resguardond la lescha da submissiun po l'incarica dal PAD vegnir surdada ad in biro dal circul da questi incumbents enconuschents.

3.2 Organisaziun

3.2.1 Elecziun dal post d'administraziun da datas

Tenor l'art. 4 OCatC determinescha la vischnanca in PAD e communitgescha la decisiun correspontenta entaifer 30 dis en scrit al UAG.

3.2.2 Introducziun dal cataster da conducts

Avant l'introducziun dal cataster da conducts sto il PAD inoltrar al UAG la glista da controlla "Situaziun da partenza e realisaziun dal cataster da conducts". Il UAG metta a disposizion in model correspondent.

3.2.3 Endrizzar il cataster da conducts

Per endrizzar il cataster digital da conducts èn cumpetentas las vischnancas tenor l'art. 39 al. 1 da la lescha chantunala da geoinfurmazion (LCGeo; DG 217.300).

Il cataster da conducts è in instrument da coordinazion. El dat ina survista ed infurmaziuns da basa davart ils conducts e lur trassés. Infurmaziuns detagliadas liantas davart las datas dals conducts d'ovra dattan ils proprietaris da las ovras respectivas.

3.2.4 Controlla da l'introducziun dal cataster da conducts

Il PAD conferma ch'il cataster da conducts saja vegnì introduci tenor la glista da controlla "Situaziun da partenza e realisaziun dal cataster da conducts" sco er tenor questas directivas. Alura examinescha il UAG l'introducziun dal cataster da conducts sin basa da l'art. 3 OCatC (vesair chapitel 7.3.3).

3.2.5 Perimeter geografic ed extensiun da las datas

Las datas ston vegnir registradas ed actualisadas tras ils proprietaris da las ovras e lura furnidas sco geodatas da l'ovra per l'entir territori da provediment en il chantun Grischun.

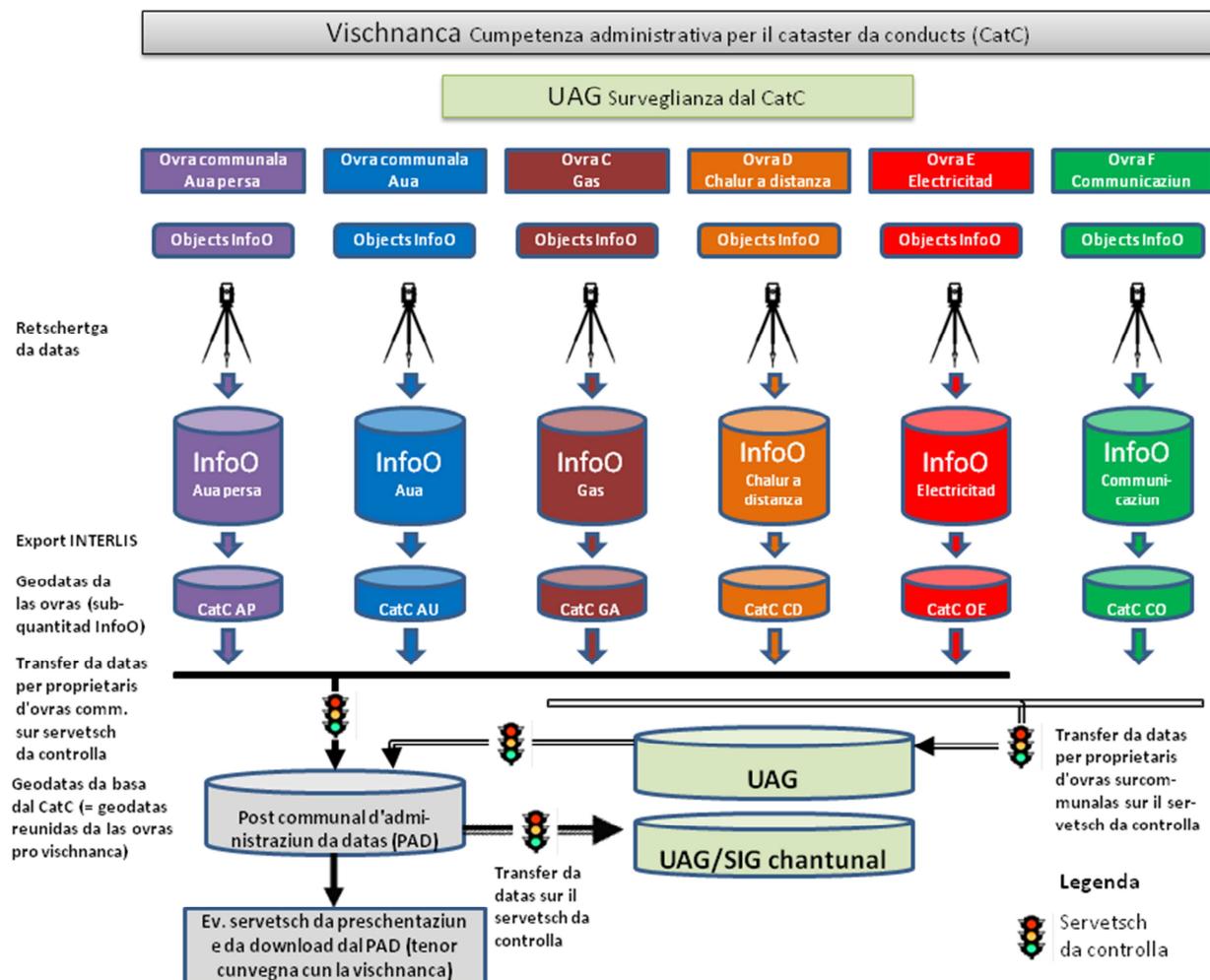
4 Chadaina da process dal cataster da conducts

Ils proprietaris da las ovras mettan a disposizion al PAD respectiv in extract da las infurmaziuns davart lur ovras (geodatas da las ovras) tenor il model da geodatas actual (art. 39 al. 3 LCGeo).

Ils proprietaris d'ovras surcommunalas pon consegnar las geodatas da lur ovras intercommunalas al UAG per laschar distribuir quellas als PAD da las vischnancas respectivas. Quai vala confurm al senn per ils uffizis chantunals e federalis che han atgnas datas dal cataster da conducts.

Il PAD da la vischnanca surpiglia las geodatas da las ovras sco er las geodatas da las ovras surcommunalas e dals uffizis chantunals ch'en vegnidas furnidas dal UAG. Sur il servetsch da controlla furnescha el lura questas datas en furma consolidada al UAG, cun tut ils mediums en il model da geodatas actual.

La suandanta grafica mussa ils differents pass da process dal cataster da conducts en furma simplifitgada.

Las regulaziuns detagliadas che resultan da questa chadaina da process èn declaradas en las suandantas descripcziuns da process.

Circulazion da datas davent dal proprietari da l'ovra al PAD u al UAG

La transmissiun da las geodatas da las ovras tras ils gestiunaris competents al PAD u al UAG è descritta en l'agiunta A (che vegn publitgada pli tard dal UAG).

Las datas ston mintgamai vegnir furnidas almain ils 31 da mars ed ils 30 da settember.

Circulazion da datas davent dal PAD al UAG

La transmissiun da las geodatas da basa dal cataster da conducts (= geodatas reunidas da las ovras) tras il PAD al chantun, per che quel possia manar la survista dals conducts d'ovra tenor l'art. 40 LCGeo, è descritta en l'agiunta B (che vegn publitgada pli tard dal UAG).

Il PAD controllescha la qualitad da las geodatas da las ovras ch'en vegnidias furnidas e reunescha quellas tenor vischnanca. Las geodatas da basa actualisadas dal cataster da conducts ston mintgamai esser disponiblas e vegnir furnidas al UAG il pli tard per ils 30 d'avrigh e per ils 31 d'octobre.

Circulazion da datas davent dal UAG al PAD

La transmissiun da las geodatas da las ovras surcommunalas tras il UAG al PAD è descritta en l'agiunta C (che vegn publitgada pli tard dal UAG).

Entaifer 2 emnas suenter la retschavida da las geodatas da las ovras surregiunalas controllescha il UAG la qualitad da las datas furnidas, prepara quellas tenor vischnanca e las transmetta al PAD.

5 Princips da la registraziun da datas

5.1 Qualitat da las datas

Ils proprietaris da las ovras registreschan las infurmaziuns davart lur ovras. Da quellas vegn lura la subquantitat correspontenta dada vinavant sco geodatas da las ovras. I vegn recommandà da registrar e d'administrar las datas en furma topologicamain correcta gia sin il stgalim da las infurmaziuns davart las ovras. Areguard la procedura da registraziun pon ins tschner libramain la metoda.

Ils suandants princips ston dentant vegnir observads:

- L'exactedad per objects novs sa drizza tenor la norma SIA 405 (vesair chapitel 2.1 da questas directivas resp. chapitel 4.1.1.4 da la norma SIA 405).
- Fidaivladad: Per registrar ils objects basta da princip ina simpla mesiraziun, sche sia plausibilitad po vegnir garantida tras medis da controlla adattads.
- Proceduras simplifitgadas: Objects existents che n'en betg avant maun en furma digitala, cunzunt ordaifer il territori abità, pon vegnir registrads tras proceduras simplifitgadas e favuraivlas (p.ex. registraziun tras skizzas sin basa d'ortofotografias, construcziun, digitalisaziun sin basa da plans). Impurtant è che l'entira rait possia vegnir registrada e presentada e ch'ils objects vegnian attribuids cun l'exactedad correspontenta. Objects novs ston adina vegnir mesirads.
- Las datas ston vegnir barattadas en il rom da referencia planimetric actualmain valaivel. Tenor il dretg federal stoi vegnir midà al nov rom da referencia MN95 fin la fin da l'onn 2020. La regenza fixescha il termin per la midada. Ils custs van sin donn e cust dals proprietarias da las ovras.
- Tranter ils proprietarias da las ovras, il PAD da la vischnanca ed il UAG ston las datas vegnir barattadas en il format da transfer INTERLIS 2.

5.2 Attatgs da chasas (conducts d'attatg)

Tenor l'art. 9 al. 2 OCatC èn attatgs da chasas gia registrads e novs parts integralas dal cataster da conducts.

Las suandantas regulaziuns areguard la definiziun dals attatgs da chasas ston vegnir observadas tar l'attribuziun da las infurmaziuns davart las ovras en il cataster da conducts:

Chaussas generalas

- En las infurmaziuns davart las ovras na vegnan ils attatgs da chasas betg differenziads tar tut ils mediums tenor la funcziun "conduct d'attatg" (p.ex. tar ils mediums da bischens da cabels "electricitat" e "communicaziun").
- Las designaziuns dals attatgs da chasas èn specifitgadas tenor ils mediums (p.ex. aua persa: "allontanament da l'aua da l'immobiglia", aua: "conduct d'attatg" e.u.v.).
- La distribuziun fina suenter l'attatg da la chasa (p.ex. conducts privats d'illuminaziun, conducts d'aua da sfundrada, attatgs entaifer ils edifizis tras installaziuns internas e.u.v.) n'e betg ina part integrala da las geodatas da basa dal cataster da conducts.

Per la noziun "attatg da la chasa" en il senn da las geodatas da basa dal cataster da conducts vala per ils sequents mediums il suandard:

Aua persa

In conduct d'attatg ordaifer in edifizi cumenza tar l'emprim tumbin suenter l'edifizi u suenter il toc d'entrada en l'edifizi.

Aua / gas natural

In conduct d'attatg ordaifer in edifizi tar il toc d'entrada en l'edifizi u tar il dumbrader u tar la stgaffa da mesiraziun.

Electricitat / communicaziun / chalur a distanza / ulteriurs medium

Tar medium, nua ch'i na vegn fatg nagina differenziaziun da la funcziun per las axas, èn tut ils conducts parts integralas da las geodatas da basa dal cataster da conducts, e quai fin a la fatschada principala da l'edifizi u fin a la stgaffa da l'attatg da la chasa.

6 Furma dal cataster da conducts

La furma dal cataster da conducts è definida en l'art. 8 OCatC.

6.1 Catalog d'objects

6.1.1 Connex cun la norma SIA 405

Il catalog d'objects è identic cun il catalog d'objects LKMap dal fegl d'infurmazion da la SIA 2015 (valaivel dapi il 1. da matg 2012). Da vart dal chantun na datti naginas pretensiuns supplementaras.

6.1.2 Convenziuns

Object: Punct da referiment

Il punct da referiment per tut ils objects CatC "punct" (LKPunkt) è il simbol dal punct central.

Attribut: Status

Tar in trassé cun plirs bischens po vegnir mess il status "ord funcziun", sche tut ils bischens èn vegnids mess ord funcziun.

Attribut: Proprietari

Sco object CatC "proprietari" (LKObjekt.Eigentuemer) vala il proprietari da l'ovra.

Las corporaziuns u ils instituts da dretg public vegnan registrads sco suonda:

Exempels da notaziun:

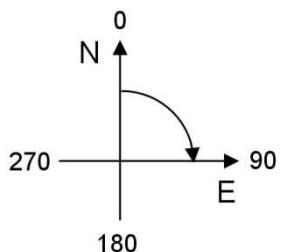
- Confederaziun svizra, uffizi federal da vias (UVIAS)
- Chantun Grischun, uffizi da construcziun bassa
- Citad da Cuira, manaschi tecnic

Secturs da valurs e tips da datas: Nunenconuschen

La valur "nunenconuschen" vul dir ch'i na po vegnir attribuida nagina valur da la glista a l'attribut en las infurmaziuns davart l'ovra.

Orientaziun da simbols e da texts

Orientaziun en grads. 0 grads è direcziun nord. Rotaziun positiva (en direcziun da l'ura).

Attribuziun dal medium chalur a distanza

Aua che sorta da la circulaziun da chalur tutga cun ses conducts e cun sias ovras al medium aua persa.

6.2 Model da geodatas

6.2.1 Connex cun la norma SIA 405

Il model da geodatas è identic cun il model da geodatas da la norma SIA 405 per il cataster da conducts (SIA405_LKMap). El permetta da preschentar il cataster da conducts sin basa da las datas da tut ils models specifics. El descriva la dimensiun e la structura da las geodatas che vegnan extrahadas dals sistems d'infurmazions davart las ovras e che vegnan reunids sur tut ils mediums per preschentar il plan dal cataster da conducts.

Cunquai ch'il chantun na fa naginas pretensiuns supplementaras, na vegn betg applitgà l'attribut da structura "qualitat". Quel è previs en il model e garantiss il barat da pretensiuns supplementaras.

Il proprietari da l'ovra furnescha las geodatas da l'ovra al PAD cumpetent en INTERLIS 2 cun agid d'ina datoteca da transfer XML.

6.2.2 Model SIA405_LKMap

Vesair sut www.sia.ch/405

6.3 Model da preschentaziun

6.3.1 Connex cun la norma SIA 405

Il model da preschentaziun è identic cun las prescripcions da la norma SIA 405 per la preschentaziun dal cataster da conducts. Ils objects dal catalog d'objects pon vegnir visualisads sur in geoservetsch u vegnir preschentads sco plan dal cataster da conducts. La preschentaziun grafica sa referescha a la scala da referencia 1:500.

6.3.2 Realisaziun grafica

Convenziuns

- Ils objects CatC "surfatscha", "lingia" e "punct" (LKFlaeche, LKLinie ed LKPunkt) cun la valur "nunenconuschent" vegnan preschentads.
- Ils conducts libers èn ina quantidad parziale dals conducts sur terra. En il cataster da conducts vegnan els preschentads supplementarmain tar l'object singul "lingia libra d'auta tensiun" da la mesiraziun uffiziala.

- Ils conducts sur terra da tut ils mediums vegnan medemamain preschentads, p.ex. "conduct da gas vi da punt", "lingia d'electricitat vi da chasa", "conduct da telecommunicaziun vi da mir d'aul" e.u.v.
- Ils conducts cassads (status "mort") vegnan preschentads en il cataster da conducts.
- A tut ils objects CatC ("surfatscha", "lingia" e "punct" [LKFlaeche, LKLinie ed LKPunkt]) po vegnir agiuntada ina legenda CatC "object_text" (LKObjekt_Text). Tras questa legenda pon vegnir fatgas – en furma da text – indicaziuns supplementaras (datas specificas) che n'en opticamain betg visiblas sin il plan. Differenziadas vegnan ils sustants trais tips da text:
  - indicaziun dal diameter da conducts da bischens (aua persa, gas ed aua), sch'in tal è avant maun (tar conducts d'attatg na vegn betg inditgà il diameter)
  - nudar ils cables da telecommando (adina nudar)
  - modas spezialas da metter il conducts u autres indicaziuns

Preschentaziun dal cataster da conducts

Colurs:

Medium	Colur	Lingia (cotschen, mellen, blau)	Surfatscha (cotschen, mellen, blau)
Aua persa	violet	245,0,255	255,209,255
Gas	ocher	175,0,0	240,140,120
Aua	blau stgir	0,0,245	148,182,255
Chalur a distanza	oransch	255,140,0	255,230,180
Electricitat	cotschen	255,0,0	255,200,200
Communicaziun	verd	0,255,111	200,250,210
Auters mediums	nair/grisch	0,0,0	230,210,230

Prioritads:

Las prioritads vegnan definidas tenor ils mediums, analogamain a las profunditads usitadas ch'ils conducts vegnan mess:

- Communicaziun	7	stgalim il pli aut
- Electricitat	6	
- Chalur a distanza	5	
- Gas	4	
- Aua	3	
- Aua persa	2	
- Auters mediums	1	
- Datas cumplementaras (p.ex. mesiraziun uffiziala)	0	stgalim il pli bass

Preschentaziun da las infurmaziuns cumplementaras

Per consegnar ils plans dal cataster da conducts vegnan da princip duvradas las datas da la mesiraziun uffiziala sco infurmaziuns cumplementaras (plan dal register funsil dal Grischun, nair/alv). Er il maletg da retagl MU-WMS po vegnir integrà.

L'utilisazion d'autras infurmaziuns cumplementaras (p.ex. ortofotografias) è pussaivla tenor ils basegns specifics da la clientella.

6.4 Structura da layer DXF

6.4.1 Connex cun la norma SIA 405

La structura da layer DXF sa basa sin las reglas DXF per LKMap/DXF dal fegl d'infurmaziun da la SIA 2016. Ella è il model da referencia DXF da las infurmaziuns davart il cataster da conducts, è specifitgada tenor ils mediums e vegn duvrada per consegnar las datas. La structura da layer DXF cumpiglia las infurmaziuns geometricas ed ils elements da text. Ella sa drizza tenor ils mediums ed ils tips geometricas en il catalog d'objects tenor il chapitel 6.1.

6.4.2 Criteris per la structura da layer DXF

La legibladad da las datas vegn augmentada tras ina structura simplifitgada dals objects. Da resguardar èn ils sustants princips:

- Ils mediums vegnan attribuïds a differents layers. Differenzià vegni tenor las classas d'objects CatC "surfatscha", "lingia", "punct" ed "object_text" (LKFlaeche, LKLinie, LKPunkt ed LKObjekt_Text).
- L'exactedad dals objects resorta dal layer.
Exempel: WASSER_LKLINIE_genau (determinaziun da la situaziun: exact)
WASSER_LKLINIE_ungenau (determinaziun da la situaziun: nunexact, nunenconuschen)
- L'attribut "proprietari" na vegn betg agiuntà.

6.4.3 Consegnna da datas DXF

- Dal num da la datoteca sto resortir la versiun dal catalog d'objects.
Exempel: VitgDaModel_CatC_ViaExempel_CatCGR.dxf
- Tar mintga consegna da datas vegnan ils stils da lingias ed ils simbols furnids ensemens cun la datoteca DXF sco bloc (format vectorial) tenor il model da preschentaziun (chapitel 6.3).

6.4.4 Tabella cun la structura da layer DXF

La suandanta tabella sa basa sin il catalog d'objects ch'è identic cun il catalog d'objects LKMap dal fegl d'infurmazion da la SIA 2015 (valaivel dapi il 1. da matg 2012). La structura da layer DXF correspunda a las reglas DXF per LKMap/DXF dal fegl d'infurmazion da la SIA 2016 (valaivel dapi il 1. da matg 2012).

Medium	Object	Attribut	Num dal layer	Remartgas
AUA PERSA	- lingia	- exact	ABWASSER-Linie-genau	
AUA PERSA	- lingia	- nunexact	ABWASSER-Linie-ungenau	
AUA PERSA	- lingia_FWK	- exact	ABWASSER-Linie_FWK-genau	cabel da telecommando
AUA PERSA	- lingia_FWK	- nunexact	ABWASSER-Linie_FWK-ungenau	cabel da telecommando
AUA PERSA	- punct		ABWASSER-Punkt	
AUA PERSA	- surfatscha		ABWASSER-Flaeche	
AUA PERSA	- text		ABWASSER-Text	
ELECTRO	- lingia	- exact	ELEKTRO-Linie-genau	
ELECTRO	- lingia	- nunexact	ELEKTRO-Linie-ungenau	
ELECTRO	- punct		ELEKTRO-Punkt	
ELECTRO	- surfatscha		ELEKTRO-Flaeche	
ELECTRO	- text		ELEKTRO-Text	
CHALUR A DIST	- lingia	- exact	FERNWAERME-Linie-genau	
CHALUR A DIST	- lingia	- nunexact	FERNWAERME-Linie-ungenau	
CHALUR A DIST	- lingia_FWK	- exact	FERNWAERME-Linie_FWK-genau	cabel da telecommando
CHALUR A DIST	- lingia_FWK	- nunexact	FERNWAERME-Linie_FWK-ungenau	cabel da telecommando
CHALUR A DIST	- punct		FERNWAERME-Punkt	
CHALUR A DIST	- surfatscha		FERNWAERME-Flaeche	
CHALUR A DIST	- text		FERNWAERME-Text	
GAS	- lingia	- exact	GAS-Linie-genau	
GAS	- lingia	- nunexact	GAS-Linie-ungenau	
GAS	- lingia_FWK	- exact	GAS-Linie_FWK-genau	cabel da telecommando
GAS	- lingia_FWK	- nunexact	GAS-Linie_FWK-ungenau	cabel da telecommando
GAS	- punct		GAS-Punkt	
GAS	- surfatscha		GAS-Flaeche	
GAS	- text		GAS-Text	
GAS	- corridor da segirezza		GAS-Sicherheitskorridor	
COMMUNIC	- lingia	- exact	KOMMUNIK-Linie-genau	
COMMUNIC	- lingia	- nunexact	KOMMUNIK-Linie-ungenau	
COMMUNIC	- punct		KOMMUNIK-Punkt	
COMMUNIC	- surfatscha		KOMMUNIK-Flaeche	
COMMUNIC	- text		KOMMUNIK-Text	
AUA	- lingia	- exact	WASSER-Linie-genau	
AUA	- lingia	- nunexact	WASSER-Linie-ungenau	
AUA	- lingia_FWK	- exact	WASSER-Linie_FWK-genau	cabel da telecommando
AUA	- lingia_FWK	- nunexact	WASSER-Linie_FWK-ungenau	cabel da telecommando
AUA	- punct		WASSER-Punkt	
AUA	- surfatscha		WASSER-Flaeche	
AUA	- text		WASSER-Text	
ULTERIURS	- lingia	- exact	WEITERE-Linie-genau	
ULTERIURS	- lingia	- nunexact	WEITERE-Linie-ungenau	
ULTERIURS	- lingia_FWK	- exact	WEITERE-Linie_FWK-genau	cabel da telecommando
ULTERIURS	- lingia_FWK	- nunexact	WEITERE-Linie_FWK-ungenau	cabel da telecommando
ULTERIURS	- punct		WEITERE-Punkt	
ULTERIURS	- surfatscha		WEITERE-Flaeche	
ULTERIURS	- text		WEITERE-Text	

7 Management da qualitat

7.1 Princips

Nua ch'i n'ha naginas autres regulaziuns, ston vegin observadas las recumandaziuns davart il management da qualitat tenor la norma la pli actuala SIA 405, inclusiv ses fegls d'infurmaziun.

En quai che reguarda la moda e maniera da la controlla da qualitat sco er il diever dals instruments per controllar la qualitat, pon ins tscherner libramain la metoda, cun resalva dal chapitel 7.3.

7.2 Instruments per controllar la qualitat

Il **servetsch da controlla "mochekgr"** vegn mess a disposiziun dal UAG. En sia versiun fina-
la cuntegna el las suandardas rutinas da controlla: controlla formal (observaziun dal model),
plausibilitads (logica), intelligenza (automatisaziun da process, sco p.ex. mecanissem da
distribuziun al PAD).

Ulteriuras pussaivladads per **controllar la plausibilitad** èn (enumeraziun betg definitiva):
controllas visualas (largias, interferenzas), cumparegliaziun dal dumber d'objects vegls/novs
cun statisticas dal servetsch da controlla, dumondas da scleriment tar il proprietari d'ina ovra.

7.3 Descripziun da las controllas da qualitat

7.3.1 Qualitat tar ils proprietaris da las ovras e tar il PAD

	Titel	Nr.	Descripziun	Realisaziun	Periodicidad
1	Qualitat tar il PAD	1	Realisar l'organisaziun ed ils process tenor la glista da controlla "Qualitat PAD"	UAG	tenor basegn
2	Qualitat tar ils proprietaris da las ovras	2	Controllar, sche las geodatas da las ovras adempleschan la qualitat pretendida	UAG	tenor basegn, sch'il PAD constatescha mancanzas sistematicas
3	Segirada da las datas	3	Procurar per la segirada da las datas tenor las metodos renconuschidas (p.ex. SN 612 010)	proprietaris da las ovras, PAD	cuntinuadament

7.3.2 Qualitat da las datas

	Titel	Nr.	Descripziun	Realisaziun	Periodicidad
4	Qualitat da las datas	4A	Controllar la structura da las geodatas da las ovras cun agid dal servetsch da controlla	proprietaris da las ovras	avant mintga furniziun da datas
			4B Controllar la plausibilitad da las structures quantitativas da las geodatas da las ovras Effectiv da datas da l'ultima retratga - cumparegliar l'effectiv da datas da la retratga actuala cun agid dal servetsch da controlla		
		4C	Controllar las geodatas da basa dal cataster da conducts cun agid dal servetsch da controlla	PAD	sunter mintga reunions (avant la consegna)

5	Interferenzas e largias tar las datas	5A	Interferenzas e largias tar las datas <i>tranter</i> las vischnanças Coordinar la rectificaziun cun ils PAD participads	UAG	sch'igl ha tals cas
		5B	Interferenzas e largias tar las datas <i>entaifer</i> las vischnanças Coordinar la rectificaziun cun ils posts participads	PAD	cuntinuadomain

7.3.3 Qualitad da l'emprima registraziun ed introducziun dal cataster da conducts

	Titel	Nr.	Descripzion	Realisaziun	Periodicidad
6	Qualitad da l'emprima registraziun ed introducziun dal cataster da conducts	6A	Controllar la glista da controllo "Situazion da partenza e realisaziun dal cataster da conducts"	UAG	- avant che cumenzar las lavurs per l'introducziun - suenter l'introducziun
		6B	Controllar - la cumpliñatad (mediums, objects) - la consistenza a l'ur dal perimeter - ch'il model da geodatas saja vegini observà - la qualitad da las datas tenor la glista da controllo "Introducziun dal cataster da conducts" (autodeclaraziun)	UAG	- suenter che las lavurs èn terminadas - en cas d'ina midada dal PAD

8 Utilisaziun da las datas e consegna da las datas

8.1 Dretg d'access

Ils PAD ed il UAG procuran che mo persunas autorisadas survegnian access a las geodatas da basa resp. a lur products da consegna tenor l'art. 12 OCatC.

Persunas autorisadas en il senn da l'art. 12 al. 2 lit. c OCatC ston far al post da consegna ina dumonda per utilisar las geodatas da basa dal cataster da conducts ch'en accessible mo limitadomain a la publicitat (stgalim dal dretg d'access B).

Las autorisaziuns als posts chantunals e communals ed a las persunas ch'en incumbensadas cun lur projects, als servetschs federrals sco er a las ovras ch'en activas sin plau intercommunal vegin dadas tras il UAG, tut las ulteriuras autorisaziuns tras il PAD.

8.2 Infurmaziuns

Sin tut ils plans analogs ed en tut las datas digitalas ch'ins ha produci a maun da las geodatas da basa dal cataster da conducts (incl. documents da PDF e plots dal servetsch da preschen-taziun) ston vegin nudadas resp. furnidas en moda cunvegnenta las suandardas remartgas:

- Derivanza da las datas (indicaziun da la funtauna)
- Indicaziun da las condizioni d'utilisaziun
- Exclusiun da la responsablidad:

Ina responsablidad dals proprietarias da las ovras u dals post d'infurmaziun dal cataster da conducts per donns che resultan tras l'utilisaziun da las geodatas da basa dal cataster da conducts, è exclusa. Infurmaziuns liantas davant ils conducts d'ovra, en spezial per lavurs da construcziun, ston vegin dumandadas tar ils proprietaris da las ovras.

8.3 Documents accumpagnants

Mintga giada ch'in product vegn furnì, ston ils sustants documents medemamain vegnir consegnads al retschavider:

- document da datas accumpagnant (tenor il model dal UAG)
- cundiziuns d'utilisaziun
- legenda
- structura da layer DXF (sch'ils products vegnan consegnads en DXF)

8.4 Extensiun maximala da las datas

Sch'ils PAD vulan consegnar plans gronds e gronds volumens da datas a terzas persunas tenor l'art. 12 al. 2 lit. c, dovràn els il consentiment dals proprietaris da las ovras (a partir d'ina surfatscha da 6 hektaras, quai che correspunda a ca. dus fegls A3 a la scala 1:500).

8.5 Geoservetschs

Ils PAD da las vischnancas pon porscher las geodatas da basa dal cataster da conducts sur servetschs da preschentaziun u da download.

Ils geoservetschs ston observar las reglas dal fegl d'infurmaziun da la SIA 2045.

8.5.1 Servetsch da preschentaziun

Sch'i vegn purschi in servetsch da preschentaziun, sto quel cumpigliar almain il suandard:

Cuntegn

- mesiraziun uffiziala (pussaivla er sco WMS da la mesiraziun uffiziala [MU-WMS])
- geodatas da basa

Funcziuns

- login
- zoom in, zoom out, pan
- consultaziun da las infurmaziuns davart ils objects ch'è facila d'utilisar
- regulazion da las chartas specifitgada tenor ils mediums
- funcziun da stampa (fin A3, tenor scala, en colur)

Il UAG porscha il servetsch da preschentaziun supplementarmain sco servetsch WMS.

8.6 Taxes

Las prestaziuns per l'utilisaziun e la consegna da las datas sco er per ils extracts dals plans dal cataster da conducts vegnan messas a quint tenor l'ordinaziun da taxes tar la lescha chantunala da geoinfurmaziun (OTLCGeo).

9 Scursanidas e noziuns

UAG	uffizi d'agricultura e da geoinfurmaziun dal chantun Grischun
MU	mesiraziun uffiziala
SC	Servetsch da controlla dal cataster da conducts. Permetta da controllar las unitads da datas dal cataster da conducts ch'en structuradas tenor il model da geodatas LKMap. Cun quest servetsch vegni controllà, sche l'unitad da datas respectiva observa la structura fixada sco er las cundi-ziuns definidas en il model da geodatas appartegnent.
PAD	Post d'administraziun da datas da la vischnanca. Incumbensas dal PAD tenor l'art. 5 da l'ordinaziun chantunala davart il cataster da conducts (OCatC).
DXF	Drawing Exchange Format: interfatscha proprietara e libramain disponibla dal producent Autodesk. Las datas èn ina reproducziun legibla dal format binar DWG e vegnan segiradas puramain sco text ASCII en ina datoteca cun la finizun ".dxf". Pervia da sia simpladad vegn quest for- mat duvrà savens per barattar datas tranter il SIG e sistems da CAD, cumbain ch'el ha intginas restricziuns. En il chantun Grischun vegn il format DXF duvrà mo sco pussaivladad per consegnar las datas, betg dentant per barattar quellas.
geodatas da l'ovra	subquantidad (subset) da las infurmaziuns davart l'ovra ch'il proprietari da l'ovra furnescha per mauns dal cataster da conducts
geodatas da basa dal cataster da conducts	geodatas da las ovas, reunidas dal PAD (organisà tenor vischnanca)
INTERLIS	Mecanissem per barattar las geodatas. Sa cumpona da la lingua nor-mada per la descripziun da datas INTERLIS (IDDL) e dal format da transfer INTERLIS (ITF) sco er da reglas per deducir il ITF per ina structura da datas descritta cun IDDL.
CatC	Cataster da conducts. È ina quantidad parziale da l'infurmaziun davart l'ovra che permetta da preschentiar il territori ch'è occupà tras conducts e tras il trassé da differents mediums. Cumpiglia las geodatas apparte-nantas en in territori da provediment e da dismessa. Il cataster da conducts è in instrument da coordinaziun impurtant per schliar incumbensas da planisaziun en il territori public.
LKMap	Model da geodatas che la SIA ha definì per il cataster da conducts en la norma 405. È orientà a la preschentaziun. Permetta da preschentiar il cataster da conducts sin basa da las datas da tut ils models specifics. Descriva la dimensiun e la structura da las geodatas che vegnan extrahadas dals sistems d'infurmaziuns davart las ovas e che vegnan barattadas sur tut ils mediums per preschentiar il plan dal cataster da conducts.
MN03	rom da referencia actual per las geodatas
MN95	nov rom da referencia per las geodatas
SIA 405	Norma da la societad svizra dals inschigners ed architects (SIA) per conducts da provediment e da dismessa sur e sut terra. Versiun actuala 2012.
AEG	associazion da las interpresas electricas grischunas
VSA	associazion svizra dals spezialists da la protecziun da las auas
AES	associazion da las interpresas electricas svizras
SSIGA	societad svizra da l'industria dal gas e da l'aua
propO	Proprietari da l'ovra. Persuna u instance ch'è cumpetenta per registrar, actualisar ed administrar in'unitad da datas da la InfoO

InfoO	<p>Infuraziun davart l'ovra. Preschenta la totalitat da tut las datas d'in medium en in territori da provediment u da dismessa ch'in gestiunari d'ina ovra da conducts dovrà per manar e per mantegnair sia rait da conducts. Vegg administrada ed actualisada dal gestiunari da l'ovra da conducts en in sistem d'infuraziun davart las ovras che ha ina referencia unitara al territori.</p> <p>La InfoO na cumpiglia betg mo las datas da la situaziun, mabain er numerosas datas specificas. Per il gestiunari èn questas datas in agid per planisar sia infrastructura (construcziun nova, remplazzament, sanaziun, mantegniment), per far calculaziuns da la rait u per intents da l'economia da manaschi.</p>
DCatCGR	Directivas tar il cataster da conducts en il chantun Grischun

Vesair er il chapitel A2 da la norma SIA 405 (glossari d'expressiuns tecnicas impurtantas e da scursanidas)